

Emlékeztető a fenntartható energia szakterület 2009. július 7-i munkaértekezletéről

Pásztóhy András MNVH főtitkár bevezetőjében szólt az MNVH feladatairól:

- A megbeszélés célja a szakterületi képviselő, kijelölése
- Az MNVH lényege = információs és együttműködési hálózat a vidéki szereplők, ÚMVP kedvezményezettek, valamint az FVM és másik 5 tárca és azok hálózatai között. 4300 regisztrált 11 szakterületen részesülhet információkban és vehet részt közös rendezvényeken
- A vidékfejlesztés fontos része a megújuló energia előállításának és használatának segítése

Vitaindító előadások

Zovits Tamás (bányamérnök, közgazdász, HVI Tatabánya)

2004-ben részt vett a párizsi konferencián és azóta foglalkozik a megújuló energiákkal. Ide illik az általuk már *5 éve fejlesztett kistérségi fenntartható energiagazdálkodási modell*, amit Dely Lászlóval közösen mutatnak be. Vidékfejlesztő jelentősége nagy, egyik sarokkő lehet az ezzel való foglalkozás. Energia ügyekben nehéz világosan látni, az átlag emberhez csak kevés érdemi információ jut el. Pl. a bokodi bánya bezárásának gazdaságosságát bizonygatják a közel 2 milliárdos veszteség miatt, de *nem számolnak azzal a gazdasági és társadalmi veszteséggel, amit a kb. 2100 munkahely megszűnése jelent a kistérségben.*

Varga Tamás (szakmai tanácsadó, FVM AVF)

A tárca energetikai szabályozási ügyeivel és az UMVP I-es tengelyének energetikai támogatásaival foglalkozik. Azért foglalkozunk a fenntartható energiákkal, mert *a fosszilis energiák ára jelentősen növekedni fog, de a lakosság és a közintézmények ellátásáról gondoskodni kell. Új iparágat kell kialakítani*, mivel Magyarországnak 2020-ig 17 %-ot el kell érni az alternatív energiák felhasználásában. Előre tudunk lépni a nap, szél, a geotermikus energiában, de legfőbb bázis nálunk a biomassza lehet, amiből pl. 50-60 %-os megtakarítást is el lehetne érni. 8 millió t/év kell a 13 %-hoz, ami pl. napraforgószár, nyesedék, energia növénytermesztés és szennyvízkezelés (komplex biomassza) felhasználással elérhető. *A biomassza mixet a termőhely adottságaihoz hosszú távra kell megtervezni. A magyar tüzelő berendezések is vannak olyan jók már, mint a külföldi márkák és olcsóbbak.*

A szabályozás 4 szintű (piaci beavatkozás, bioenergia előállítás, telepítési támogatások, horizontális témák). EU-s támogatási források vannak jelenleg az ÚMFT-KEOP-ban, az UMVP-ben, van rá nemzeti forrásból K+F, segíti a mezőgazdasági top-up, az INTERREG, a külföldi alapok közül a Norvég és a Svájci Alap. *(A támogatási formákról átadja írott anyagát az MNVH-nak, ami pontos.)* A források tehát megvannak, de *szemlélet váltás is kell az energetikai cél eléréséhez.*

Dely László (alelnök, Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület (ETE) Települési Energiagazdálkodási Szakosztály)

Ő Tatán lakik, de 2000-tól vizsgálták, hogy miért drága a fa aprítékból előállított energia a Tatai Bikoalor Fűtőmű. Kidolgoztak egy kisvárosi modellt tatára, amit 2003-ban bemutattak a győri konferencián. Nem tudott elindulni, mert az önkormányzatban hiányzott néhány szavazat hozzá. *Ny-Európában ma már decentralizált energiagazdálkodás folyik, „zöld” városok vannak, mint pl. Güssing, vagy Ausztriában több település. A tudomány a technológiák tekintetében elől jár. A visegrádi konferencián ők is megalakították a településenergetikai szakosztályt (energetikusok és környezetgazdák, különböző modelleken dolgoznak pl. Hódmezővásárhelyen és Nyíregyházán). Ő a kistérségi- térségi modellel*

foglalkozik. A sümegi kistérség 21 településén felmérést végeztek, a tanulmány megtekinthető a www.sumegterseg.hu -n. Kevés a pályázati lehetőség, mert az elejét (a felmérést, a megvalósíthatósági tanulmányt, ami egy kistérségben 8-10 millió Ft) nem támogatja senki. Kiderült, hogy a sümegi kistérség teljesen önálló tudna lenni energiából, de kellene hozzá egy kistérségi energetikus és egy környezetgazdász szakembert alkalmazni. Most biogáz program indul el, de *nincs helyben szakember*. A vezetőkes energialobby túl erős és nem érdekük a decentralizálás. *Ők a Hálózat keretében szívesen átadják a sümegi tapasztalatokat és ő a személyes segítségét is felajánlja*. Az ETE a Parlament számára készít össze egy „akadálymentesítő” programot a helyi energetikai megoldásokra, a következő konferenciájuk Bükkaranyoson lesz.

Pásztóhy András: megköszönte az értékes tájékoztatókat, az MNVH keretében 6 tárca együttműködik, a kistérségek ügye akkor lesz sikeres, ha komplex módon közelítjük több tárcanál is.

Hozzászólások, javaslatok

Dr. Ignác Dávid (Miskolc, HVI): a LEADER stratégiában ők is ezt a problémát értékelték biomassza és föld hő területén, utóbbiban szintén nagyon jók az adottságok. Megállapítható, hogy *a beruházók nem ismerik a technológiákat (épületen belül és kívül), nem tudják kihez kellene fordulni*. A stratégiájukba betervezték, a bükkaranyosi példa, helyben előállított energia kell, de *a felajánlásához "energia neteket" kellene létrehozni, aminek az EON-nál már létezik a technológiája és el lehetne indítani az „1 falu 1 megawatt programot”*. Ehhez minden településen kellene egy hulladékudvar. A hulladék újrahasznosítás munkahelyet jelent (pl. bicikli, rádió, stb. reparáló műhely), rászorulóknak segély lehet – *küld leírást erről*.

Varga Géza (Galgahévíz, Gaia Alapítvány): Milyen befolyása van a Hálózatnak a jogalkotásra?

Pásztóhy András: az MNVH Elnökségének a jogalkotási folyamatokra nézve „megállítási” joga nincs, de javaslattételi joga van, tehát ha a szakterületnek van/lesz javaslata, továbbítjuk az Elnökséghez és a megfelelő tárcákhoz.

Varga Géza (Galgahévíz, Gaia Alapítvány): pl. ők átállítottak repceolajra traktort, a jövedéki adó a gát és nem csak 20 % lehet az árelőny, 3 kg repceből van 1 l olaj + a pogácsa jó takarmány. Az energiatakarékosság is nagyon fontos, de pl. vályogtéglából ma tilos építkezni. Ők építettek olyan ökoházat, ami 1/5-öd energiát használ a hagyományoshoz képest. Ilyet minden tagállamban szabad, csak nálunk nem. *Hálózatban belül „Akadálymentesítést kell végezni, és össze kell fogni az energia lobbik ellen*. Világossá kell tenni mik a lehetőségei egy vidéki hálózatnak.

Dely László: 5 minisztériumhoz tartozik az energia ügy, végre *egy asztalhoz kellene ültetni őket*. Nincsenek energetikusok és környezetgazdák, *energetikai mentorhálózat kialakítása szükséges a települések számára, ami a HVI-k struktúrájában lehetne igénybe venni*. Az ETE 50-100 fő részére 1 hónapos képzést indít régiós központokban a mentoroknak.

Menoni Gabriella (polgármester, Várgesztes): 600 fős telepítés, a falu közepén vannak az önkormányzati intézmények. *Falufűtőművet építenének, de nincs helyi szakember, információ hiány van, megvalósíthatósági tanulmányt kellene készíttetni, meg kellene tervezettni, amikhez egy pályázati lehetőség kellene*.

Varga Géza: javasolja 0. típusú segítségnek, hogy a HVI-k és a hálózat gyűjtse össze a jó gyakorlatokat, ahova el lehet menni megoldásokat megnézni.

Dely László: az ETE partner abban, hogy véleményt ír a jó gyakorlatokról, a jó linkeket cseréljük ki.

Pásztóhy András: felajánlásait köszönjük és várjuk írásban az mnvh@vkszi.hu-ra. Kik vállalják a szakterületi képviseletet? **Vállalkozott: Dely László, Zovits Tamás, dr. Ignác Dávid és Varga Géza.**

Kmf.

Készítette:

Bene Mária

MNVH Állandó Titkárság